

## החלב שאנו שותים

החלב), אך אינה מתנה תמיכה זו בכל תנאים. יתר על-כן, הסובסידיה משתלמת גם במקרים הנדירים בהם המחלבה מסרבת לקבל חלב העומד מתחת לדרישות הניקיון, ולוא גם הצנועות ביותר! 7. בדיקות של דוגמאות חלב, שנעשו במכון לחלב (במסגרת מכון וולקני) ובמכון הוטרנירי, הראו, שהחלב של יצרנים רבים מכיל מיליוני חיידקים במ"מ<sup>3</sup> וכן מספר רב של תאים לבנים (לויקוציטים); אך המחלבות אינן מגיבות על כך.

8. מערכת התשלומים הקיימת היום עבור החלב אינה מציבה כל אתגר בפני היצרן, למען יתאמץ לייצר מוצר טוב יותר. זאת, היות ומובטח לו המחיר המלא עבור רוב סוגי החלב.

לא כך הוא המצב בארצות אירופה ובארצות הברית, שם קיימת כבר שנים רבות מערכת קפדנית של בדיקות קבועות, לפי תקן ממשלתי, ואם החלב אינו עונה לדרישות התקן — מופחת המחיר המשולם ליצרן.

נושא חשוב אחר, שאינו מקבל את תשומת הלב הראויה, הוא חלבון החלב. הסיבה לכך היא, שטיפול הבקר הישראלי נעשה עד כה במטרה להעלות את אחוזי השומן, ואף משלמים עבור החלב לפי תכולת השומן שבו; אך הציבור אינו זקוק לחלב כמקור לשומן אלא כמקור לחלבון, לוויטמינים ולמינרלים. יתר על כן — מאות טונות של שומן וחמאה מונחות אין חפץ בבתי הקירור ואחסון עולה הון רב. גם בנושא זה נחוץ שינוי בגישה ודרושה התערבות ממשלתית.

פניות קודמות למוסדות מוסמכים ולאישים אחראים בקשר לקביעת מחיר מדורג לחלב, לפי איכותו, לא זכו לתגובה של ממש. כל בעל מקצוע בשטח זה מכיר את המציאות המרה, אך איש אינו מעז לפעול למען שינוי המצב. לכן, יש הכרח להשפיע על הממשלה על-ידי אישים, שטובת ציבור הצרכנים לנגד עיניהם, כדי שתנקוט באמצעים למען שיפור המצב.

ד"ר ח. אהרוני

1.9.1975

מנהל הלשכה הוטרנירית, חדרה

ענף הבקר לחלב בישראל יכול להתגאות בהישגים מרשימים, ואף זכה להוקרה בין-לאומית בשטחים רבים. לא כן החלב שאנו שותים. הבוקרים וכן התאחדות מגדלי בקר עמלים בכל חישוריהם רק לטובת הבוקר, אך אינם טורחים לייצר מוצר העומד בתקנים בין-לאומיים מבחינת איכותו וניקיונו. גם מוסדות הממשלה, הממונים על שמירת זכויותיו של הצרכן הקונה והשותה את החלב, עושים מעט מאד להבטחת תנאי ייצור משופרים. ברצוני לפרט אחדים מהגורמים המביאים למצבו הגרוע של החלב:

1. בחלק מהמשקים מוחזקות הפרות במשך חדשים רבים של השנה בבזבז עמוק ומגיעות יום-יום לחליבה כשהן מלוכלכות מאד.

2. פעולות לניקוי העטין לפניי החליבה, ושל אחריהן הוא נקי במידה סבירה, נעשות רק בחלק קטן מהמשקים.

3. מכונת החליבה מוחזקת בחלק מהמשקים במצב בלתי תקין. לעתים אין מנקים אותה באופן יסודי ואין מטפלים בה במשך חדשים רבים. לכן, חיידקים במספר רב חודרים לתוך החלב בזמן החליבה.

4. לעתים קרובות משווק חלב המכיל כמות ניכרת של חמרים אנטיביוטיים, לאחר שהעטין טופל על-ידי הרופא. חמרים אלה אינם רצויים לבריאות הציבור, ומכל מקום, מי שקונה מוצר כחלב רשאי לצפות למוצר נקי וללא תוספות כלשהן.

5. באיגוד המחלבות הגדולות (תגובה) אמנם קיימת מערכת של בדיקות, הנעשות עם קבלת החלב במחלבה, אך באופן מעשי מקבלים 98% מיצרני החלב מחיר מלא עבור החלב שלהם, אם כי לא יותר מ-60% מהחלב המתקבל במחלבות עומד באמת בקריטריונים של חלב משובח. בין יתר המחלבות קיימת לעתים קרובות תחרות על קבלת החלב, ולכן רמת הניקיון הנדרש מהחלב נמוכה אצלן עוד יותר.

6. הממשלה מקציבה כל השנים מיליוני ל"י כסובסידיה לחלב (כיום יותר מ-30% ממחיר